

Savchuk B. P.,
 orcid.org/0000-0003-2256-0845
 Slyusarenko N. V.,
 orcid.org/0000-0002-9215-5936
 Yehorova I. V.,
 orcid.org/0000-0001-8070-9455

GROW COACHING MODEL: ESSENTIAL CHARACTERISTICS AND POSSIBILITIES OF USE IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

The article clarifies the versions of the origin and carries out an essential structural characteristic of the GROW coaching model in the context of approaches and opportunities for its use in the organization of the educational process in higher education institutions. The article presents well-founded and established definitions of the concepts of «model», «modelling» and «pedagogical modelling» in Ukrainian pedagogical science and it is shown that, in the main parameters, their definitions coincide with the interpretation of coaching modelling in foreign professional literature. Based on its objective analysis, the problem of the origin of the name of the GROW model, its evolution and the main interpretation options are revealed (J. Whitmore, M. Landsberg, G. Alexander, A. Fine, M. Rebecca and others).

We have carried out a comprehensive characterization of the main components and stages of the GROW model implementation. We clarified its basic parameters, which determine a purposeful progressive process, during which the teacher-coach helps the coachee (the person being taught) to clearly formulate a meaningful goal; analyze the current situation objectively; to look for ways to achieve the set goals and to overcome possible obstacles that will prevent it; to develop a detailed plan of action on this basis and mobilize the will and other individual resources for its implementation. The article compares the «classical», the most common and other modified versions of the GROW model, which are implemented in certain social spheres and for solving specific tasks in the field of education.

The work focuses on the significance and potential of using the GROW model in the system of professional training of future specialists in higher education. This is manifested in the creation of opportunities for independent determination of priority goals, motivation to achieve them, and the formation of readiness to overcome possible obstacles on this path.

Key words: coaching, coaching tools, pedagogical model, GROW model, educational process, higher education institution, professional training of future specialists, self-coaching.

Дата надходження статті: 14.12.2021 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Білавич Г. В.

УДК 378:[373.011.3 - 051:81'243]:39

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi51.351>

Совтис Н. М.*,
 orcid.org/0000-0001-6025-545X

ПОНЯТТЯ ЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

У статті розглядається поняття етичної компетентності майбутніх учителів іноземної мови в освітньому процесі. На основі аналізу філософської та психолого-педагогічної літератури, сучасних концепцій уточнено поняття «компетентність» та «етична компетентність». Компетентність сприймається через призму особистих якостей,

*© Совтис Н. М.

що задіюють пізнавальну та інтелектуальну діяльність особи в практичій діяльності; вона визначає рівень професіоналізму, готовність застосувати свої знання та навички. Етичну компетентність розглядають як інтегровану характеристику особистості, що представляє сукупність знань, умінь, навичок, мотиваційно-ціннісної орієнтації й особистісних якостей, що сприяють здійсненню професійної діяльності відповідно до норм та вимог професійної етики; як інтегровану характеристику особистості, що представляє сукупність знань, умінь, навичок, мотиваційно-ціннісної орієнтації і особистісних якостей, що сприяють здійсненню професійної діяльності відповідно до норм та вимог професійної етики. Головним завданням освітнього процесу є надання майбутнім фахівцям системи знань, умінь і навичок, що гарантують виконання ними своїх майбутніх функціональних обов'язків, а також забезпечення культурного і духовного розвитку особистості кожного студента, виховання молодих людей у дусі кращих загальнолюдських цінностей. Тому процеси навчання і виховання нероздільні, вони повинні бути послідовними і безперервними. Етична компетентність має істотне значення для правильної постановки цілей, завдань, вибір форм і методів навчання іноземної мови в освітньому процесі, допомагає відшукати правильну лінію в кожній унікальній ситуаційній діяльності. Недосконалість визначення поняття «етичної компетентності» майбутнього вчителя іноземної мови породжують етико-педагогічні помилки. Вони призводять до того, що майбутній педагог не може правильно обрати тактику своєї поведінки.

Ключові слова: етика, компетентність, етична компетентність, освітній процес університету, університет, майбутні студенти.

Постановка проблеми. Реформування освіти в Україні передбачає розвиток та вдосконалення закладів вищої освіти України в контексті підтримки принципів академічної доброчесності та формування етичної компетентності майбутніх учителів. Навчання майбутніх учителів іноземної мови повинно відбуватися через призму етичної компетентності, яка є складовою навчального процесу, від розв'язання якої залежать успіх гуманізації системи освіти, підвищення загальної культури в освіті та суспільстві. Повинен забезпечитися перехід до нової гуманістично-інноваційної освітньої системи, важливими здобутками якої є етична освіченість та комунікативно-культурна вихованість сучасної студентської молоді. Отже, нині одним з найактуальніших завдань педагога є створення шляхів формування етичної компетентності майбутніх студентів у процесі підготовки до викладання іноземних мов.

Аналіз досліджень. Поняття «етика», «компетентність» та «етична компетентність» існують у певній єдності та розглядалися у працях вітчизняних учених: Р. Апресяна, І. Бега, В. Бакштановського, О. Дробницького, В. Гриньової, І. Зязюна, О. Пехоти, В. Радула, О. Савченко, Ю. Согомонова, О. Сухомлинської та зарубіжних дослідників: Р. Бернса, Т. Грегори, Л. Кольберга, А. Маслоу, К. Роджерса, Дж. Равена [16].

Мета статті – розгляд поняття етичної компетентності майбутніх студентів іноземної мови в освітньому процесі.

Виклад основного матеріалу. Запит українського суспільства на оптимізацію процесу формування етичної компетентності здобувачів освіти набуває особливої значущості на тлі таких негативних соціокультурних явищ, як: утрата духовних орієнтирів і престижу загальнолюдських цінностей у молоді, прояв агресивності, егоїзму, байдужого ставлення до громадських справ. У таких суспільних умовах значно активізується роль освітньої діяльності, зміст якої є ефективним педагогічним засобом виховання особистості здобувачів освіти та формуванню етичної компетентності.

Необхідність дослідження ролі формування етичної компетентності та культури майбутнього вчителя розглядалося у дослідженнях С. Гарячої, К. Гулей, Л. Хоружої. Проблема морального розвитку майбутнього педагога знаходить своє відображення

у працях сучасних вітчизняних учених: І. Беха, В. Гриньової, І. Зязюна, О. Пехоти, В. Радула, О. Савченко, О. Сухомлинської та інших зарубіжних дослідників: Р. Бернса, Т. Грегори, Л. Кольберга, А. Маслоу, К. Роджерса, Дж. Равена [12, с. 34]. Дослідження етичної компетентності відображено також у тезах А. Донцова, В. Писаренка, Л. Петько [9; 10], О. Синиці, Г. Рисаченко, Л. Хоружої та ін [там само, с. 43].

Поняття етичної компетентності майбутніх учителів іноземної мови в освітньому процесі виходить за межі педагогіки, та для її дослідження варто розглянути такі поняття як «компетентність», «етична компетентність».

Дослідивши науково-педагогічну літературу з'ясовано, що поняття «компетентність» розглядається як здатність застосовувати ефективно й творчо знання та вміння в міжособистісних відносинах – ситуаціях, що передбачають взаємодію з іншими людьми в соціальному контексті так само, як і в професійних ситуаціях [2, с. 25]. Словник іншомовних слів трактує поняття «компетентність» як обізнаність, поінформованість, авторитетність [6, с. 101]. «Competence (competency)» у перекладі з англійської, означає: уміння, здатність; компетенція, компетентність, здатність [14, с. 283]. Тлумачні словники англійської мови надають цим поняттям наступних значень: достатність, відповідність, уміння виконувати певне завдання, роботу та обов'язок; загальні уміння та навички, розум.

В. Калінін розглядає «компетентність» як більш широке поняття, яке характеризує і визначає рівень професіоналізму особистості, а її досягнення відбувається через здобуття необхідних компетенцій, що складають мету професійної підготовки фахівця [5, с. 13]. Протилежну точку зору зустрічаємо в М. Голованя, «компетентність» завжди стосується особи, характеризує її здатність якісно виконувати певну роботу [3, с. 225].

На думку Дж. Равена, компетентність – це можливість встановлення зв'язку між знаннями і ситуацією, здатність знайти, виявити знання і дію, які можна застосувати для розв'язання певної проблеми. Бути компетентним – значить мати набір специфічних компетентностей різного рівня [12, с. 343].

Свою чергою, І. Родигіна зауважує на головній особливості компетентності як педагогічного явища, а саме, «компетентність – це не специфічні предметні вміння та навички, навіть не абстрактні загальнопредметні мисленнєві дії чи логічні операції (хоча, звісно, ґрунтується на останніх), а конкретні життєві, необхідні людині будь-якої професії, віку, сімейного стану – взагалі будь-якій людині» [11, с. 75].

Н. Банько пов'язує компетентність з дозріванням особистості і надбанням нею такого стану, який дозволяє продуктивно діяти при виконанні професійних функцій і досягати значних результатів [2, с. 22].

І. Зимня трактує компетентність «як інтелектуально й особистісне обумовлений досвід соціально-професійної життєдіяльності людини, що ґрунтується на її знаннях» [12, с. 337].

На думку В. Курбатова, компетентність є стійкою здатністю до діяльності, що забезпечується глибоким розумінням змісту завдань і проблем, що вирішуються; наявністю досвіду в певній галузі; уміннями вибирати засоби і способи дій; почуттям відповідальності за досягнуті результати; здатністю вчитися на помилках і вносити корективи в процес досягнення цілі [11, с. 60]. Ю. Татур вважає, що компетентність – це інтегральна властивість особистості, що характеризує її прагнення і здатність (готовність) реалізувати свій потенціал (знання, уміння, досвід, особистісні якості та ін.) для успішної діяльності в певній галузі [2, с. 22].

О. Дубасенюк, Н. Сидорчук, також розуміють компетентність як складну інтегральну характеристику особистості, деталізуючи її через «здатність вирішувати проблеми і типові завдання, які виникають у реальних життєвих ситуаціях, у різних

сферах діяльності на основі використання знань, навчального й життєвого досвіду відповідно до засвоєної системи цінностей» [4, с. 39].

Узагальнивши трактування терміну, варто зазначити такі основні твердження: 1) компетентність сприймається через призму особистих якостей, що задіюють пізнавальну та інтелектуальну діяльність особи у практичій діяльності; 2) компетентність визначає рівень професіоналізму, готовність застосувати свої знання та навички.

Аналіз згаданих вище трактувань терміну «компетентність» дозволяє зацентуватися на понятті етичної компетентності для майбутніх вчителів іноземної мови в освітньому процесі. Етична компетентність за думкою Л. Хоружої розглядається як складне індивідуально-психологічне утворення, яке інтегрує в собі професійні теоретичні знання, ціннісні орієнтації, особистісні якості та практичні вміння педагога у сфері професійної етики, що забезпечує вибір ним свідомої етичної поведінки згідно професійно-педагогічних норм. Етична компетентність педагога репрезентує головні регуляції його дій, що закріплюються у звичках, традиціях, принципах життя і професійній діяльності, психічних станах, діях, вчинках і якостях педагога [13, с. 43; 15, с. 60].

Н. Султанова у своїх твердженнях пояснює етичну компетентність як «спеціальну здібність особистості, яка має природні задатки у формі певних соціально-психологічних властивостей і набуває подальшого розвитку внаслідок набуття людиною життєвого досвіду та в процесі міжособистісної взаємодії», «інтегральну характеристику особистості, що одночасно поєднує мобілізацію знань, умінь, поведінкових відносин», «вид компетентності, який включає сукупність комунікативних, перцептивних, інтерактивних знань і вмінь» [13, с. 340]. Етична компетентність, з одного боку, відображає відпрацьовану досвідом систему професійних норм і правил поведінки педагога, а з іншого, – є психолого-педагогічним інструментом його впливу через особистісну поведінку на внутрішній світ людини. Маючи вагоме значення у структурі професійної компетентності, етична компетентність розширює професійні можливості педагога та виявляє себе як здатність особливим способом будувати педагогічний процес і взаємодіяти з усіма учасниками навчально-виховної діяльності [12, с. 340].

Етичну компетентність як інтегровану характеристику особистості, що представляє сукупність знань, умінь, навичок, мотиваційно-ціннісної орієнтації і особистісних якостей, що сприяють здійсненню професійної діяльності відповідно до норм та вимог професійної етики, пропонує розуміти О. Грунвальд [11; 13].

С. Шульпін наголошує, що етична компетентність – поняття, що характеризується як складне індивідуально-психологічне утворення на основі інтеграції теоретичних знань, практичних умінь в області етики, певного набору особистісних якостей, що зумовлює готовність до етично адекватної поведінки в ситуаціях морального вибору [6, с. 102].

Отже, етична компетентність – поняття багатогранне та динамічне. Для вивчення та застосування даного поняття необхідно пояснювати соціально-психологічну доцільність дотримання тих чи інших професійних норм і правил. Саме етична компетентність наполягає на розгляді навчання та виховання особистості як її духовного насичення, що розгортається в духовному діалозі, спілкуванні рівноцінних суб'єктів в освітньому процесі. Мета майбутніх студентів іноземної мови не лише засвоєння знань, умінь та навичок, а й усебічний розвиток здібностей та можливостей, виховання порядного, відповідального, свідомого громадянина країни. Професійна діяльність майбутнього вчителя ґрунтується на верховенстві загальнолюдських цінностей, норм і принципів моралі. Необхідна мотивація для майбутнього вчителя отримати цінності доброчесності та зберегти кодекс академічної етики, кодекс академічної поведінки, кодекс честі, кодекс академічних цінностей університету

Висновки. Таким чином, поняття етичної компетентності майбутніх учителів іноземної мови в освітньому процесі є невід'ємним критерієм, оскільки набуття етичної компетентності передбачає засвоєння майбутнім учителем іноземної мови певної системи знань, умінь, навичок, цінностей, певного стилю поведінки та спілкування. Важливим при підготовці майбутнього вчителя є створення певних умов, що є необхідними для: 1) забезпечення процесу формування етичних знань, адекватного етичного сприйняття світу, природи, інших людей, себе; 2) етичних уявлень; умінь спілкування і взаємодії з людьми, собою, природою, суспільством відповідно до прийнятих загальнолюдських цінностей, моралю суспільства, традиціями, особливостями культури свого етносу; 3) розвитку вміння здійснювати етичну рефлексію слів, дій, вчинків, поведінки, а також умінь морального самовдосконалення; 4) ставлення викладача до студента як до суб'єкта освітнього процесу. Обґрунтування таких умов є перспективним для подальшого наукового пошуку.

Список використаних джерел:

1. Словник іноземних слів / уклад.: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. Київ: Наукова думка. 2000. 680 с.
2. Баловсяк Н. В. Інформаційна компетентність фахівця. *Педагогіка і психологія проф.освіти*. 2004. № 5. С. 21–28.
3. Головань М. С. Компетенція та компетентність: порівняльний аналіз понять.. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2011. № 8. С. 224–233.
4. Дубасенюк О. А. Особенности профессионального становления учителя в контексте компетентностного подхода. *Вектор науки Тольяттинского государственного университета. Серия: Педагогика, психология*. 2010. № 2 (2). С. 38–42.
5. Калінін В. О. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови засобами діалогу культур: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Житомир, 2005. 22 с.
6. Марущак О. М. Поняття компетентності у педагогічній діяльності. *Креативна педагогіка*. Житомир. 2016. Вип. 11. С. 97–108.
7. Петько Л. В. Виклики XXI століття для освітнього простору України. Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія: Педагогіка: наук. журн. / Чорном. держ. ун-т імені Петра Могили. Миколаїв: Вид-во ЧНУ імені Петра Могили, 2017. Т. 303. Вип. 291. С. 10–14.
8. Петько Л. Компетентнісний підхід у професійному становленні студентів-біологів (на прикладі вивчення троянд в іноземних джерелах). *Українська полоністика*. 2020. Том 18 (20). С. 168–175. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/33938>
9. Петько Л. В. Лінгво-педагогічний потенціал кінострічки «Римські канікули» (1953) у професійно-особистістному становленні студентів. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2021. Випуск 48. С. 157–165. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/34667>*
10. Петько Л. В. Реалізація морально-суспільної проблематики у формуванні професійно орієнтованого іноземного навчального середовища в умовах університету. *Науковий часопис НПУ імені М. Д. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи: зб. наук. пр.; за ред. академіка В. І. Бондаря*. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. Вип. 55. С. 166–173. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/11920>
11. Родигіна І. В. Компетентісно орієнтований підхід до авчання. Х.: Вид. група «Основа». 2005. 96 с.
12. Станіславчук Н. І. Роль етичної компетентності при підготовці майбутніх вчителів іноземної мови. *Інноватика у вихованні*. 2018. Вип. 8. С. 337–344.
13. Хоружа Л. Л. Розвиток етичної компетентності майбутнього вчителя як багатofакторний процес. *Педагогіка і психологія професійної освіти. Науково-методичний журнал*. 2003. № 5. С. 42–44.
14. The Concise Oxford English. Dictionary / ed. by Paul Falla. Oxford: Oxford University Press, 2001. 1007 p.

15. Bezkorovaina O. Formation of English language competence in reading on the upper degree of studying English in secondary education establishments. *Інноватика у вихованні: зб. наук. пр. Вип. 9. Рівне, РДГУ, 2019. С. 58-63.*
16. Slyusarenko N., Vlasenko O., Gryshchenko T., Novoseletska I., Shakhrai V., Stanislavchuk N., Yakymchuk O. Professional competence building of the entrepreneurs through improving the quality of business education. *International Journal of Entrepreneurship*. 2021. Volume 25. Issue 7.
17. Karpenko L., Chunytska I., Oliinyk N., Poprozman N., Bezkorovaina O. Consideration of Risk Factors in Corporate Property Portfolio Management. *Risk and Financial Management*. 2020. Vol. 13. Pp. 1–15.
18. Bezkorovaina O., Kulyk O., Ovsienko L., Pet'ko L., Soichuk R., Turchynova G., Stanislavchuk N. Entrepreneurship Education of Future Travel Managers. *Journal of Entrepreneurship Education (JEE)*. USA. 2019. 22 (6).

References:

1. Morozov, S. M., & Shkaraputa, L. M. (2000). *Slovnnyk inshomovnykh sliv* [Dictionary of foreign words]. Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].
2. Balovsiak, N. V. (2004). Informatsiina kompetentnist fakhivtsia [Information competence of a specialist]. *Pedahohika i psykholohiia profesiinoi osvity*, 5, 21–28 [in Ukrainian].
3. Holovan', M. S. (2011). Kompetentsiia ta kompetentnist: porivnialnyi analiz poniat [Competency and competence: comparative analysis of concepts]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii*, 8, 224–233 [in Ukrainian].
4. Dubaseniuk, O. A. (2010). Osobennosti professionalnogo stanovleniia uchitelia v kontekste kompetentnostnogo podkhoda [Features of the professional development of a teacher in the context]. *Vektor nauki Toliattinskogo gosudarstvennogo universiteta. Serii: Pedagogika, psikhologiia*, 2 (2), 38–42 [in Russian].
5. Kalinin, V. O. (2005). *Formuovannia profesiinoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia inozemnoi movy zasobamy dialohu kultur* [Formation of professional competence of the future teacher of the foreign language by means of cultural dialogue]. (Candidate's thesis). Zhytomyr [in Ukrainian].
6. Maruschak, O. M. (2016). Poniattia kompetentnosti u pedahohichnii diialnosti [The concept of competence in pedagogical activity]. *Kreatyvna pedahohika*, 11, 97–108 [in Ukrainian].
7. Pet'ko, L. V. (2017). Vyklyky XXI stolittia dlia osvithnoho prostoru Ukrainy [Challenges of the 21st century for the educational space of Ukraine]. *Naukovi pratsi. Serii: Pedahohika / The Black Sea National University named after Petro Mohyla*, 303, 291, 10–14 [in Ukrainian].
8. Pet'ko, L. (2020). Kompetentnisnyi pidkhid u profesiinomu stanovlenni studentiv-biologiv (na prykladi vyvchennia troiand v inshomovnykh dzherelakh) [Competency approach in the professional formation of biology students (on the example of studying roses in foreign language sources)]. *Ukrainska polonistyka*, 18 (20), 168–175. Retrieved from <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/33938> [in Ukrainian].
9. Pet'ko, L. V. (2021). Linhvo-pedahohichniyi potentsial kinostrichky "Rymski kanikuly" (1953) u profesiino-osobystistnomu stanovlenni studentiv [Lingua-pedagogical potential of the film "Roman Holiday" (1953) in professional and personal becoming for students]. *Pedahohichniyi almanakh*, 48, 157–165. Retrieved from <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/34667> [in Ukrainian].
10. Pet'ko, L. V. (2016). Realizatsiia moralno-suspilnoi problematyky u formuvanni profesiino oriientovanoho inshomovnoho navchalnoho seredovyshcha v umovakh universytetu [Implementation of the moral and social problems in formation of professionally oriented foreign language learning environment in conditions of university]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. D. Drahomanova. Serii 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy*, 55, 166–173. Retrieved from <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/11920> [in Ukrainian].
11. Rodyhina, I. V. (2005). *Kompetentnisno oriientovanyi pidkhid do avchannia* [Competence-oriented approach to learning]. Kharkiv: Vyd. hrupa «Osnova» [in Ukrainian].
12. Stanislavchuk, N. I. (2018). Rol etychnoi kompetentnosti pry pidhotovtsi maibutnikh vchyteliv inozemnoi movy [The role of ethical competence in the training of future foreign language teachers]. *Innovatyka u vykhovanni*, 8, 337–344 [in Ukrainian].
13. Khoruzha, L. L. (2003). Rozvytok etychnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia yak bahatofaktornyiy protses [The development of ethical competence of the future teacher

- as a multifactorial process]. *Pedahohika i psykhologhiia profesiinnoi osvity. Naukovo-metodychnyi zhurnal*, 5, 42–44 [in Ukrainian].
14. Falla, P. (Ed.). (2001). *The Concise Oxford English Dictionary*. Oxford: Oxford University Press [in English].
 15. Bezkorovaina, O. (2019). Formation of English language competence in reading on the upper degree of studying English in secondary education establishments. *Innovatyka u vyhovanni*, 9, 58–63 [in English].
 16. Slyusarenko, N., Vlasenko, O., Gryshchenko, T., Novoseletska, I., Shakhrai, V., Stanislavchuk, N., & Yakymchuk, O. (2021). Professional competence building of the entrepreneurs through improving the quality of business education. *International Journal of Entrepreneurship*, 25, 7 [in English].
 17. Karpenko, L., Chunytska, I., Oliinyk, N., Poprozman, N., & Bezkorovaina, O. (2020). Consideration of Risk Factors in Corporate Property Portfolio Management. *Risk and Financial Management*, 13, 1–15 [in English].
 18. Bezkorovaina, O., Kulyk, O., Ovsienko, L., Pet'ko, L., Soichuk, R., Turchynova, G., & Stanislavchuk, N. (2019). Entrepreneurship Education of Future Travel Managers. *Journal of Entrepreneurship Education (JEE)*, 22 (6) [in English].

Sovtys N. M.,

orcid.org/0000-0001-6025-545X

THE CONCEPT OF ETHICAL COMPETENCE OF FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS IN THE EDUCATIONAL PROCESS

The article considers the concept of ethical competence of future foreign language teachers in the educational process. Based on the analysis of philosophical and psychological-pedagogical literature, modern concepts, the concepts of «competence» and «ethical competence» were clarified. Competence is perceived through the prism of personal qualities that involve a person's cognitive and intellectual activity in practical activities; it determines the level of professionalism, readiness to apply one's knowledge and skills. Ethical competence is defined as an integrated characteristic of a person, representing a set of knowledge, abilities, skills, motivational and value orientation and personal qualities that contribute to the implementation of professional activities in accordance with the norms and requirements of professional ethics; as an integrated personality characteristic, which represents a set of knowledge, abilities, skills, motivational and value orientation and personal qualities that contribute to the implementation of professional activity in accordance with the norms and requirements of professional ethics. The main task of the educational process is to provide future specialists with a system of knowledge, abilities and skills that guarantee their future functional duties, as well as ensuring the cultural and spiritual development of each student's personality, educating young people in the spirit of the best universal values. Therefore, the processes of education and upbringing are inseparable, they must be consistent and continuous. Ethical competence is essential for the correct setting of goals, tasks, the choice of forms and methods of learning a foreign language in the educational process, helps to find the right line in each unique situational activity. The imperfect definition of the concept of «ethical competence» of a future foreign language teacher gives rise to ethical and pedagogical errors. They lead to the fact that the future teachers cannot correctly choose the tactics of their behavior.

Key words: ethics, competence, ethical competence, educational process of the university, university, future students.

Дата надходження статті: 15.12.2021 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Безкоровайна О. В.